

Facultade de Bioloxía

Presentación

<http://bioloxia.uvigo.es/gl/facultade/presentacion>

Equipo Decanal

<http://bioloxia.uvigo.es/gl/facultade/equipo-decanal>

Páxina web

<http://bioloxia.uvigo.es/gl/>

Máster Universitario en Profesorado en Educación Secundaria Obligatoria, Bacharelato, Formación Profesional e Ensino de Idiomas. Especialidade: Linguas e Literaturas. Linguas e Literaturas Oficiais: Castelán e Galego

Materias

Curso 1

Código	Nome	Cuadrimestre	Cr.totais
V02M066V10101	Orientación e Función Titorial	1c	3.5
V02M066V10102	Desenvolvemento Psicolóxico da Aprendizaxe no Ensino Secundario	1c	4.5
V02M066V10103	Deseño Curricular e Organización de Centros Educativos	1c	4.5
V02M066V10104	Sistema Educativo e Educación en Valores	1c	3.5
V02M066V10233	Bases para a Ensinanza e a Aprendizaxe das Linguas	1c	3
V02M066V10234	Didáctica da Lingua e Literatura na Educación Secundaria	1c	5
V02M066V10235	Didáctica da Lingua e Literatura Castelá na Educación Secundaria	2c	6
V02M066V10236	Didáctica da Lingua e Literatura Galega na Educación Secundaria	2c	6

V02M066V10237	Investigación e Innovación na Área das Linguas	1c	6
V02M066V10301	Prácticas Externas	2c	12
V02M066V10401	Traballo Fin de Máster	2c	6

DATOS IDENTIFICATIVOS**Orientación e Función Titorial**

Materia	Orientación e Función Titorial			
Código	V02M066V10101			
Titulación	Máster Universitario en Profesorado en Educación Secundaria Obligatoria, Bacharelato, Formación Profesional e Ensino de Idiomas. Especialidade: Linguas e Literaturas. Linguas e Literaturas Oficiais: Castelán e Galego			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	3.5	OB	1	1c
Lingua de impartición	Galego			
Departamento				
Coordinador/a	Castro Pais, María Dolores			
Profesorado	Castro Pais, María Dolores			
Correo-e	maria.dolores.castro.pais@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	A materia "Orientación e Función Titorial", está integrada no módulo común do Máster Universitario para o Profesorado de Educación Secundaria Obligatoria, Bacharelato, Formación Profesional e Ensino de Idiomas. O contido curricular desta materia pretende ser unha ferramenta eficaz, práctica e operativa para o estudante "futuro docente" ó tratar de situar os procesos de orientación e titoría na labor educativa diaria, así como establecer planes e programas de acción titorial partindo dun plantexamento educativo inclusivo e altamente persoalzado en colaboración cos equipos docentes, estudantes e familia			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Código	
B1	Coñecer os contidos curriculares das materias relativas á especialización docente correspondente.
B4	Buscar, obter, procesar e comunicar información (oral, impresa, audiovisual, dixital ou multimedia), transformala en coñecemento e aplicala aos procesos de ensino e aprendizaxe nas materias propias da especialización cursada.
B6	Deseñar e desenvolver metodoloxías didácticas tanto grupais como personalizadas, adaptadas á diversidade dos estudantes.
B7	Deseñar e desenvolver espazos de aprendizaxe, con especial atención á equidade, a igualdade de dereitos e oportunidades entre homes e mulleres, a formación cidadá e o respecto aos dereitos humanos que faciliten a vida en sociedade, a toma de decisións e a construción dun futuro sustentable.
B9	Coñecer os procesos de interacción e comunicación na aula e dominar destrezas e habilidades sociais necesarias para fomentar a aprendizaxe e a convivencia na aula e abordar problemas de disciplina e resolución de conflitos
B11	Desenvolver as funcións de titoría e orientación dos estudantes de maneira colexiada.
B18	Aplicar os coñecementos adquiridos e a capacidade de resolución de problemas a contornas educativas novas ou pouco coñecidos.
C1	Coñecer as características dos estudantes, os seus contextos sociais e motivacións.
C3	Elaborar propostas baseadas na adquisición de coñecementos, destrezas e aptitudes intelectuais e emocionais.
C4	Identificar e planificar a resolución de situacións educativas que afectan a estudantes con diferentes capacidades e ritmos de aprendizaxes.
C7	Coñecer e aplicar recursos e estratexias de información, titoría e orientación académica e profesional.
C8	Promover accións de educación emocional, en valores e formación cidadá.
C9	Participar na definición do proxecto educativo e nas actividades xerais do centro atendendo a criterios de mellora da calidade, atención á diversidade, prevención de problemas de aprendizaxe e convivencia.
C10	Relacionar a educación co medio e comprender a función educadora da familia e a comunidade, tanto na adquisición de competencias e aprendizaxe como na educación no respecto dos dereitos e liberdades, na igualdade de dereitos e oportunidades entre homes e mulleres e na igualdade de trato e non discriminación das persoas con discapacidade.
C12	Adquirir habilidades sociais na relación e orientación familiar.

C13	Coñecer e aplicar recursos e estratexias de educación no respecto e valor da diversidade lingüística e as súas implicacións educativas.
C19	Transformar os currículos en programas de actividades e de traballo.
C21	Fomentar un clima que facilite a aprendizaxe e poña en valor as achegas dos estudantes.
C24	Coñecer e aplicar propostas docentes innovadoras no ámbito da especialización cursada.
C30	Dominar as destrezas e as habilidades sociais necesarias para fomentar un clima que facilite a aprendizaxe e a convivencia.
C31	Participar nas propostas de mellora nos distintos ámbitos de actuación a partir da reflexión sobre a práctica.
D1	Utilizar bibliografía e ferramentas de procura de recursos bibliográficos xerais e específicos, incluíndo o acceso por Internet.
D2	Xestionar de forma óptima o tempo de traballo e organizar os recursos dispoñibles, establecendo prioridades, camiños alternativos e identificando erros lóxicos na toma de decisións.
D3	Potenciar a capacidade para o traballo en contornas cooperativas e pluridisciplinarias

Resultados previstos na materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Deseñar e aplicar estratexias e programas de atención á diversidade do alumnado, así como de apoio ás familias.	B1 B4 B6 B7 B9 B11 B18 C1 C3 C4 C9 C10 C12 C30 D1 D3
Comprender a organización e a estrutura do Plan de Acción Titorial para un centro de ensinanza secundaria	C3 C7 C9 C13 C19 C24 C31 D1 D2
Coñecer e aplicar algunhas técnicas e instrumentos de traballo a empregar na realización da labor titorial.	B1 B4 B6 B7 B9 B11 B18 C4 C7 C21 C30 C31 D1 D3

Promover e manter a comunicación coa familia e o entorno. informando e asesorando nos diversos ámbitos da orientación e a acción tutorial.

B1
B4
B6
B7
B9
B11
B18
C7
C8
C9
C10
C12
D1
D3

Contidos

Tema

- 1.- Bases conceptuais do ámbito disciplinar.
- 2.- Bases lexislativas da orientación e función tutorial.
- 3.- Diagnóstico, prevención e intervención nas dificultades de aprendizaxe e da atención á diversidade.
- 4.- Programas e estratexias de intervención para a atención á diversidade.
- 5.- Medidas de atención á diversidade e adaptacións curriculares.
- 6.- Deseño e desenvolvemento do Plan de Acción Tutorial. Estratexias e técnicas de orientación na tutoría.
- 7.- A participación das familias en centros e a súa orientación.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Presentación	2	4	6
Foros de discusión	0	2	2
Lección maxistral	8	16	24
Seminario	2	0	2
Actividades introdutorias	1.5	0	1.5
Traballo tutelado	4	8	12
Traballo	0	40	40

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Presentación	Exposición por parte do alumnado ante o docente e/ou un grupo de estudantes dun tema sobre contidos da materia ou dos resultados dun traballo, exercicio, proxecto... Pódese levar a cabo de maneira individual ou en grupo.
Foros de discusión	Actividade desenvolvida nun medio virtual na que se debaten temas diversos relacionados co ámbito académico e/ou profesional.
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricase/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante.
Seminario	Entrevistas que o alumno mantén co profesorado da materia para asesoramento/desenvolvemento de actividades da materia e do proceso de aprendizaxe
Actividades introdutorias	Actividades encamiñadas a tomar contacto e reunir información sobre o alumnado, así como presentar a materia.
Traballo tutelado	O estudante desenvolve exercicios ou proxectos na aula baixo as directrices e supervisión do profesor. Pode estar vinculado o seu desenvolvementos con actividades autónomas do estudante

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Seminario	Entrevistas do profesor co alumnado para seguimento e desenvolvemento do proceso de aprendizaxe
Traballo tutelado	Supervisión por parte do profesor do desenvolvemento das actividades de aula

Probas	Descrición
Traballo	Supervisión por parte do profesor do traballo e /ou proxecto da materia

Avaliación					
	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe		
Presentación	Exposición por parte do alumnado ante o docente e/ou un grupo de estudantes dun tema sobre contidos da materia ou dos resultados dun traballo, exercicio, proxecto...Pódese levar a cabo de maneira individual ou en grupo.	10	B1 B4 B6 B7 B9 B11 B18	C1 C3 C4 C7 C8 C9 C10	D1 D2 D3
Foros de discusión	Actividade desenvolvida nun medio virtual na que se debaten temas diversos relacionados co ámbito académico e/ou profesional.	10		C21 C24 C30 C31 C31	D3
Traballo tutelado	O estudante desenvolve exercicios ou proxectos na aula baixo as directrices e supervisión do profesor. Pode estar vinculado o seu desenvolvementos con actividades autónomas do estudante.	30	B1 B4 B6 B7 B9 B11 B18	C1 C3 C4 C7 C8 C9 C10	D1 D2 D3
Traballo	TRABALLOS E PROXECTOS: O estudante presenta o traballo de elaboración dun documento sobre a temática da materia, na preparación de seminarios, investigacións, memorias, ensaios, resumos de lecturas, conferencias, etc. Pódese levar a cabo de maneira individual ou en grupo, de forma oral ou escrita	50	B1 B4 B6 B7 B9 B11 B18	C1 C3 C4 C7 C8 C9 C10	D1 D2 D3

Outros comentarios sobre a Avaliación

MODALIDADE DE AVALIACIÓN CONTINUA

- Para acadar unha avaliación continua positiva, dada a modalidade de ensino presencial do Master, esíxese a todo o alumnado unha asistencia presencial dun mínimo do 80% das sesións (admisible a falta do 20% das horas) ademais da realización e entrega de tarefas ponderables.

- Os prazos de entrega das actividades, traballos, etc. serán comunicados na clase no momento oportuno. É necesario respectalos estritamente para ser cualificados na avaliación continua.

MODALIDADE DE AVALIACIÓN GLOBAL

- O alumnado que non obteña unha avaliación continua positiva sobre os parámetros expostos anteriormente, poderá presentarse a unha proba escrita (data marcada no calendario do mestrado para exames oficiais) sobre todos os contidos traballados. Esta proba estará baseada na rigurosidade e profundización dos coñecementos e competencias acadadas polos alumnos/as na materia e terá unha ponderación de 10 puntos (100% da nota final).

OUTRAS OBSERVACIÓNS:

As datas oficiais dos exames poden consultarse na web da Facultade de Ciencias da Educación, no espazo "datos": <http://fcce.uvigo.es/gl/docencia/exames/>

En coherencia co carácter inclusivo que caracteriza a Facultade de Educación e Traballo social, esta guía poderá ser adaptada para atender ás necesidades específicas de apoio educativo que presente o alumnado adscrito ao programa PIUNE (PAT)

Coa finalidade de favorecer a conciliación da vida laboral e a formación académica, os contidos, planificación, recursos metodolóxicos e sistema de avaliación adaptaranse para alumnado do curso ponte garantindo, en todo caso, a consecución das competencias e resultados de aprendizaxe establecidos neste documento. Abrirase un cartafol específico na plataforma Moovi na cal se informará das tarefas e probas de avaliación que guiarán o desenvolvemento desta materia para alumnado do curso ponte ou profesionais en exercicio.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

ÁLVAREZ GONZÁLEZ, B, **Orientación familiar: Intervención familiar en el ámbito de la diversidad**, Sanz y Torres., 2003

ÁLVAREZ, M. e BISQUERRA, R., **Orientación educativa: áreas, estrategias y recursos**, Wolters, 2012

LÓPEZ URQUIZAR, N. e SOLÁ MARTÍNEZ, T, **Orientación escolar y tutoría**, Grupo Editorial, 2005

Bibliografía Complementaria

ÁLVAREZ, M. e BISQUERRA, R. (Coords.), **Manual de Orientación y Tutoría**, Praxis, 1998

BLASCO CALVO, P., **Estrategias psicopedagógicas para la diversidad en educación secundaria.Casos prácticos resueltos**, Nau Llivres, 2006

MARTIN, X. e outros, **Tutoría. Técnicas, recursos y actividades.**, Alianza, 2008

MARTÍN, E. e MAURI, T., **Orientación educativa. Atención a la diversidad y educación inclusiva.**, Graó, 2011

Recomendacións

DATOS IDENTIFICATIVOS**Desenvolvemento Psicológico da Aprendizaxe no Ensino Secundario**

Materia	Desenvolvemento Psicológico da Aprendizaxe no Ensino Secundario			
Código	V02M066V10102			
Titulación	Máster Universitario en Profesorado en Educación Secundaria Obrigatoria, Bacharelato, Formación Profesional e Ensino de Idiomas. Especialidade: Linguas e Literaturas. Linguas e Literaturas Oficiais: Castelán e Galego			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	4.5	OB	1	1c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento	Coordinador/a Alfonso Gil, Sonia			
Profesorado	Alfonso Gil, Sonia			
Correo-e	soalgi@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	A presente materia ten un carácter básico e común para tódalas especialidades do posgrao de Educación Secundaria Obrigatoria, Bacharelato, Formación Profesional e Ensino de Idiomas. Sitúase no primeiro cuatrimestre do primeiro curso e facilita a comprensión das chaves do desenvolvemento humano e os cambios que teñen lugar nos procesos físicos e psicolóxicos (cognición, linguaxe, personalidade, etc.) ó longo do período da adolescencia. Estes coñecementos son fundamentais na formación de mestres da etapa secundaria xa que representan unha ferramenta indispensable para poder contribuír ó desenvolvemento dos adolescentes a través dunha axeitada planificación dos seus procesos de aprendizaxe.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Código	
B9	Coñecer os procesos de interacción e comunicación na aula e dominar destrezas e habilidades sociais necesarias para fomentar a aprendizaxe e a convivencia na aula e abordar problemas de disciplina e resolución de conflitos
B16	Traballar en equipo con outros profesionais da educación, enriquecendo a súa formación.
B18	Aplicar os coñecementos adquiridos e a capacidade de resolución de problemas a contornas educativas novas ou pouco coñecidos.
C1	Coñecer as características dos estudantes, os seus contextos sociais e motivacións.
C2	Comprender o desenvolvemento da personalidade destes estudantes e as posibles disfuncións que afectan a aprendizaxe
C3	Elaborar propostas baseadas na adquisición de coñecementos, destrezas e aptitudes intelectuais e emocionais.
C4	Identificar e planificar a resolución de situacións educativas que afectan a estudantes con diferentes capacidades e ritmos de aprendizaxes.
C21	Fomentar un clima que facilite a aprendizaxe e poña en valor as achegas dos estudantes.
C26	Identificar os problemas relativos ao ensino e a aprendizaxe das materias da especialización e expor alternativas e solucións.
D3	Potenciar a capacidade para o traballo en contornas cooperativas e pluridisciplinarias

Resultados previstos na materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
---------------------------------	---------------------------------------

Deseñar e regular espazos de aprendizaxe en contextos de diversidade que atendan ás singulares necesidades educativas dos estudantes, á igualdade de xénero, á equidade, e respecto diso aos dereitos humanos.	B9 B18 C1 C2 C3 C4 C21 D3
Promover o traballo cooperativo e o traballo e esforzo individuais	B16 B18 C21 C26 D3

Contidos

Tema	
1. FUNDAMENTOS DO COMPORTAMENTO HUMANO, DESENVOLVEMENTO E EDUCACIÓN	Psicoloxía Psicoloxía do desenvolvemento Psicoloxía da Educación Comportamento humano
2. PSICOLOXÍA DO DESENVOLVEMENTO	Cambios corporais e desenvolvemento na adolescencia. Desenvolvemento cognitivo na adolescencia. Desenvolvemento afectivo-social na adolescencia
3. PSICOLOXÍA DA EDUCACIÓN	Enfoques conductuais da aprendizaxe na Educación Secundaria. Enfoques cognitivos e socio-culturais da aprendizaxe na Educación Secundaria. Factores Intrapersoais da Aprendizaxe: procesos e estratexias de aprendizaxe, motivación educativa, autoconceito e procesos metacognitivos. Factores Interpersoais da Aprendizaxe: a interacción alumno-alumno e a interactividade profesor-alumnos.
4. DIFICULTADES DE APRENDIZAXE E INTERVENCIÓN PSICOEDUCATIVA	Necesidades Específicas de Apoio Educativo Dificultades específicas de Aprendizaxe en Lectura, escritura e cálculo Necesidades Educativas Especiais TDAH

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	8	12	20
Resolución de problemas de forma autónoma	2	37.5	39.5
Traballo tutelado	12	10	22
Exame de preguntas obxectivas	1	30	31

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Lección maxistral	A profesora explica e resolve dúbidas relacionadas con cada un dos bloques temáticos da materia
Resolución de problemas de forma autónoma	Actividades relacionadas coa materia nas que se plantean problemas ou exercicios para resolver de forma autónoma.
Traballo tutelado	Actividades e prácticas para resolver de forma individual ou en grupo sobre contidos da materia

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Lección maxistral	A profesora atende e resolve dúbidas relacionadas cos bloques temáticos de forma presencial ou a través de titorías e correo electrónico.
Resolución de problemas de forma autónoma	A profesora atende e resolve dúbidas sobre os problemas planteados de forma presencial ou a través de titorías e correo electrónico.
Traballo tutelado	A profesora atende e resolve dúbidas sobre a realización dos traballos de forma presencial ou a través de titorías.
Probas	Descrición

Exame de preguntas obxectivas A profesora resolve dúbidas durante a realización da proba e tamén nas sesións previas á realización da mesma de forma presencial.

Avaliación					
	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe		
Resolución de problemas de forma autónoma	Actividades relacionadas coa materia nas que se plantean problemas ou exercicios para resolver de forma autónoma	40	B9 B16 B18	C1 C2 C3 C4 C21 C26	D3
Traballo tutelado	Actividades e prácticas para resolver de forma individual ou en grupo sobre contidos da materia	30	B9 B16 B18	C1 C2 C3 C4 C21 C26	D3
Exame de preguntas obxectivas	Entre 20 a 40 preguntas tipo test con tres opcións de resposta.	30	B9 B16 B18	C1 C2 C3 C4 C21 C26	

Outros comentarios sobre a Avaliación

Este mestrado ten a modalidade de ensino presencial, polo tanto a asistencia a clase e a realización do traballo para a avaliación continua é obrigatoria. Esta asistencia debe ser, a lo menos do 80% estando admitido faltar ó 20 % da presencialidade.

Os prazos das entregas das actividades, traballos, etc. serán comunicados polo profesorado na clase e/ou en moovi, e tamén é necesario cumprilos para ser cualificados na avaliación continua. Para aprobar a modalidade de [avaliación continua], os/as estudantes deberán ter aprobada cada metodoloxía e proba de avaliación.

O alumnado que non supere a materia por avaliación continua terá unha proba de avaliación global, ao redor dos contidos nucleares da materia, na data marcada no calendario do mestrado para os exames oficiais. Esta proba de avaliación global suporá o 100% da puntuación e os seus pormenores e características serán concretadas polo profesorado ao alumnado o día da presentación da materia e cando se faga a consulta persoalmente.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Berger, S.K., **Psicología del desarrollo. Infancia y adolescencia**, Panamericana, 2016

Caballero, M., **Neuroeducación en el currículo**, Pirámide, 2019

Coll, C., **Desarrollo, aprendizaje y enseñanza en la Educación Secundaria**, Graó, 2010

Lou, M.A., **Atención a las necesidades educativas específicas. Educación Secundaria**, Pirámide, 2011

Santrock, J.W., **Psicología de la educación**, McGraw-Hill, 2011

Martín, C. y Navarro, J.I., **Psicología para el profesorado de Educación Secundaria y Bachillerato**, Pirámide, 2011

López-Escribano, C., Aguado-Orea, J. y Solbes-Canales, I., **Psicología de la Educación**, Síntesis, 2020

Bibliografía Complementaria

La Prova, A., **La práctica del aprendizaje cooperativo**, Narcea, 2017

Martín, C. y Navarro, J.I., **Psicología del desarrollo para docentes**, Pirámide, 2009

Masats, D. y Nussbaum, L., **Enseñanza y aprendizaje de lenguas extranjeras en Educación Secundaria Obligatoria**, Síntesis, 2016

Woolfolk, A.E., **Psicología Educativa**, Prentice Hall Hispanoamericana, 2006

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Prácticas Externas/V02M066V09301

Traballo Fin de Máster/V02M066V09401

DATOS IDENTIFICATIVOS**Deseño Curricular e Organización de Centros Educativos**

Materia	Deseño Curricular e Organización de Centros Educativos			
Código	V02M066V10103			
Titulación	Máster Universitario en Profesorado en Educación Secundaria Obrigatoria, Bacharelato, Formación Profesional e Ensino de Idiomas. Especialidade: Linguas e Literaturas. Linguas e Literaturas Oficiais: Castelán e Galego			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	4.5	OB	1	1c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento				
Coordinador/a	Bernárdez Gómez, Abraham			
Profesorado	Bernárdez Gómez, Abraham Santiago Cobo, Rebeca			
Correo-e	abraham.bernardez@uvigo.gal			
Web				
Descrición xeral				

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Código				
B1	Coñecer os contidos curriculares das materias relativas á especialización docente correspondente.			
B2	Coñecer o corpo de coñecementos didácticos ao redor dos procesos de ensino e aprendizaxe respectivos.			
B3	Planificar, desenvolver e avaliar o proceso de ensino e aprendizaxe potenciando procesos educativos que faciliten a adquisición das competencias propias dos respectivos ensinos, atendendo ao nivel e formación previa dos estudantes, así como á orientación dos mesmos, tanto individualmente como en colaboración con outros docentes e profesionais do centro.			
B4	Buscar, obter, procesar e comunicar información (oral, impresa, audiovisual, dixital ou multimedia), transformala en coñecemento e aplicala aos procesos de ensino e aprendizaxe nas materias propias da especialización cursada.			
B5	Contextualizar o currículo que se vaia a implantar nun centro docente participando na planificación colectiva do mesmo.			
B6	Deseñar e desenvolver metodoloxías didácticas tanto grupais como personalizadas, adaptadas á diversidade dos estudantes.			
B7	Deseñar e desenvolver espazos de aprendizaxe, con especial atención á equidade, a igualdade de dereitos e oportunidades entre homes e mulleres, a formación cidadá e o respecto aos dereitos humanos que faciliten a vida en sociedade, a toma de decisións e a construción dun futuro sustentable.			
B10	Deseñar e realizar actividades formais e non formais que contribúan a facer do centro un lugar de participación e cultura na contorna no que está situado.			
C4	Identificar e planificar a resolución de situacións educativas que afectan a estudantes con diferentes capacidades e ritmos de aprendizaxes.			
C9	Participar na definición do proxecto educativo e nas actividades xerais do centro atendendo a criterios de mellora da calidade, atención á diversidade, prevención de problemas de aprendizaxe e convivencia.			
C13	Coñecer e aplicar recursos e estratexias de educación no respecto e valor da diversidade lingüística e as súas implicacións educativas.			
C19	Transformar os currículos en programas de actividades e de traballo.			
C20	Adquirir criterios de selección e elaboración de materiais educativos.			
C24	Coñecer e aplicar propostas docentes innovadoras no ámbito da especialización cursada.			

C27	Coñecer e aplicar metodoloxías e técnicas básicas de investigación e avaliación educativas e ser capaz de deseñar e desenvolver proxectos de investigación, innovación e avaliación.
C31	Participar nas propostas de mellora nos distintos ámbitos de actuación a partir da reflexión sobre a práctica.
D1	Utilizar bibliografía e ferramentas de procura de recursos bibliográficos xerais e específicos, incluíndo o acceso por Internet.
D2	Xestionar de forma óptima o tempo de traballo e organizar os recursos dispoñibles, establecendo prioridades, camiños alternativos e identificando erros lóxicos na toma de decisións.
D3	Potenciar a capacidade para o traballo en contornas cooperativas e pluridisciplinarias

Resultados previstos na materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Construír e seleccionar materiais didácticos adecuando estes ao saber facer do alumnado.	B1 B2 B7 B10 C9 C13 C24 C27 C31 D1 D2 D3
Crear deseños curriculares segundo diferentes modelos, proxectando, en cada caso a toma de decisións dunha forma auto-reflexiva e crítica.	B3 B4 B5 B6 B7 B10 C9 C13 C19 C20 D1 D2 D3
Dominar as diferentes técnicas e tipos de avaliación e responsabilizarse cos procesos avaliativos.	B2 B3 B4 B5 B6 B7 B10 C4 C9 C13 C24 C27 C31 D1 D2 D3

Contidos

Tema	
1. Bases conceptuais e legislativas.	Curriculum e teorías curriculares Orientacións teóricas do curriculum Modelos de curriculum Bases legislativas
2. Organización de centros Educativos	Organización do Alumnado Organización do profesorado e liderazgo Organos Colexiados do centro escolar Documentos institucionais.

3. Compoñentes didácticos

Competencias

Obxectivos: Tipos e redacción Contidos: Selección e secuenciación

Metodoloxía: principios e estratexias

Actividades: organización da aula e secuenciación das actividades

Recursos didácticos

Avaliación do proceso de ensino-aprendizaxe.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Traballo tutelado	10	20	30
Aprendizaxe baseado en proxectos	0	20	20
Prácticas con apoio das TIC	0	14	14
Lección maxistral	12.5	22	34.5
Traballo	0	2.5	2.5

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Traballo tutelado	<p>Durante as clases presenciais realizaranse exercicios concretos coa finalidade de que o alumnado adquiera a consolidación de determinados procedementos que máis tarde deberán formalizar de forma autónoma no proxecto.</p> <p>Cada alumno presentará ao final do curso as seguintes evidencias:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.- Redacción dunha orde do día dunha reunión de departamento 2.- Redacción dun acta dunha reunión semanal de departamento 3.- Diseño dunha unidade didáctica facendo especial fincapé nos apartados de metodoloxía e avaliación 4.- Glosario de termos e mapa conceptual de documentos traballados (Máximo cinco follios) <p>* Os coñecementos conceptuais valoraranse cunha proba obxectiva</p>
Aprendizaxe baseado en proxectos	<p>Trátase dunha metodoloxía didáctica que utiliza metodoloxías activas e colaborativas cuxo obxectivo é que o alumnado alcance o dominio duns contidos mediante a realización dun proxecto deseñado polo profesor.</p> <p>Siguiendo a Edwards (2000) o proceso para levar a cabo o deseño por proxectos é o seguinte:</p> <ul style="list-style-type: none"> * Planificación da investigación * Selección do tema * Recollida da información * Aplicación * Análise de datos * Informe * Seguimento e avaliación. <p>O proxecto consistirá na elaboración dunha unidade didáctica que se realizará individualmente ó longo do curso. Cada elemento curricular desta unidade terá un apartado teórico de fundamentación e análise que se realizará a través de consultas documentais e bibliográficas e tamén un apartado de deseño curricular. As diferentes fases do proxecto concretaranse nun produto escrito no ordenador para incorporar na plataforma. A profesora ofrecerá posibles temáticas para a unidade didáctica.</p> <p>A elaboración do proxecto terá varias fases que coinciden co deseño dos elementos curriculares dunha unidade didáctica.</p> <p>Para desenvolver o proxecto o alumnado terá en conta as explicacións teóricas da profesora e o traballo en equipo cos compañeiros onde se realizará unha retroalimentación do proceso para correxir o antes posible os posibles erros no desenvolvemento do proxecto.</p> <p>Realizaranse prácticas autónomas a través de diferentes plataformas didácticas.</p>
Prácticas con apoio das TIC	Emprego de ferramentas tic como Kahoot.it y Wooclap
Lección maxistral	<p>Durante as sesións maxistrals realizaranse as explicacións teóricas do tema e aclararanse as dúbidas surtidas durante a elaboración do proxecto.</p> <p>O alumnado disporá dun texto base de guía e axuda.</p>

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Aprendizaxe baseado en proxectos	Este proxecto terá como finalidade a programación dunha unidade didáctica integrada innovadora utilizando técnicas metodolóxicas activas e participativas.
Traballo tutelado	Nas actividades de aula realizaranse tarefas prácticas sobre o deseño e organización dos elementos curriculares que o alumnado deberá presentar no seu proxecto personalizado, así como actividades de xestión e organización dun centro educativo.

Avaliación					
	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe		
Traballo tutelado	Calificaranse as actividades realizadas na aula para realizar unha retroalimentación positiva e mediante un exame de tipo test comprobarase a consolidación das aprendizaxes	30	B1 B2 B3 B10	C13 C19 C27 C31	
Aprendizaxe baseado en proxectos	Cada alumno presentará a programación dunha unidade didáctica. Poderá elixir a temática e o curso de implementación. Evaluación Contínua: 2 entregas 35%+ 35% Entrega 1: Contextualización. Justificación.Objetivos.Contenidos.Competencias. Entrega 2:Metodoloxía. Actividades. Temporalización.Evaluación. Bibliografía.Anexos.	70	B3 B4 B5 B6 B7 B10	C4 C9 C19 C20 C24	D1 D2 D3

Outros comentarios sobre a Avaliación

A avaliación desta materia desenvólvese en varios niveis e dimensións. Partindo do marco xeral das competencias, é dicir, das capacidades, a avaliación tentará recoller e valorar aqueles aspectos relacionados co alumnado respecto de: o campo dos coñecementos, o campo dos procedementos, o campo actitudinal e campo relacional. Entendemos que o equilibrio estará en que o alumnado sexa capaz de dominar estas catro grandes dimensións que dalgunha forma contribuirá a que se me for de maneira integral. A avaliación está deseñada en función das seguintes características: formativa, continua, integral e final. Por tanto, afecta a todo o proceso de ensino-aprendizaxe. A avaliación do proxecto terá dous aspectos: por unha banda a xustificación teórica dos distintos elementos curriculares traballados e por outro o seu deseño. Para avaliar o proxecto seguiranse as seguintes normas:

- 1.- Utilización dos coñecementos dispoñibles nos documentos traballados na aula para contrastar as propias ideas, apoiadas e fundamentais.Comprensión das ideas básicas contidas nos materiais utilizados e analizados.
- 2.- Expresar correctamente as ideas propias, argumentadas e demostrar capacidade de escoita e receptividade.
- 3.- Crítica razoada de posicións e feitos fundamentados con argumentos utilizando un vocabulario técnico propio da materia.
- 4.- Claridade expositiva, habilidades de comunicación, estrutura da presentación traballada na aula.
- 5.- Estrutura lóxica das ideas. 6.- Utilización e manexo das TIC.
- 7.- Adecuación e coherencia entre as actividades prácticas e os contidos teóricos.
- 8.- Calidade das achegas e expresións de ideas innovadoras, contribucións no traballo en grupo, compromiso nas diferentes tarefas.
- 9.- Formulación dos obxectivos didácticos, adecuación a idade, o tempo, etc.
- 10.- Selección do tema, secuenciación dos contidos o longo da unidade didáctica, adecuación a idade, o tempo, etc.
- 11.- Selección das actividades, creatividade na súa elaboración, adecuación a idade e a temporalización..
- 12.- Deseño innovador de recursos.
- 13.- Selección das estratexias de avaliación: actividades de avaliación, tipos e técnicas de avaliación, deseño de instrumentos, etc.

O seguimento dos grupos de traballo convértese nunha ocasión privilexiada para introducir, por parte da profesora, aspectos actitudinais (cooperación, responsabilidade profesional, motivación polo traballo de mestre, etc.). Do mesmo xeito, nalgunhas fases do proxecto pídeselle ao alumnado que valoren o seu propio traballo (autoevaluación) ou o traballo dos demais compañeiros (coevaluación) para facer unha retroalimentación do proceso que permita resolver os erros na aprendizaxe o antes posible.

- Este mestrado ten a modalidade de ensino presencial, polo tanto a asistencia a clase e a realización do traballo para a avaliación continua é obrigatoria. Esta asistencia debe ser, alomenos, do 80 % estando admitido faltar ao 20 % da presencialidade. Para a avaliación continua haberá tres probas compostas por dous traballos (35%+35%) e un examen (30%), tendo que obter alomenos o 50% da puntuación en cada unha para realizar o cómputo total.

- Os prazos das entregas das actividades, traballos, etc. serán comunicados polo profesorado na clase e/ou na plataforma de teledocencia e tamén é necesario cumprilos para ser cualificados na avaliación continua ou final.

- O alumnado que non supere a materia por avaliación continua terá unha proba de avaliación final, ao redor dos contidos nucleares da materia, na data marcada no calendario do máster para os exames oficiais. Cabe resaltar que esta proba estará composta polos mesmos traballos realizados durante o curso; é dicir dous traballos (35%+35%) e un examen (30%).

En caso de superar unha das probas da materia (traballos ou exame) conservarase a súa calificación dentro do mesmo curso académico, pero na Acta académica figurará como non superada e colocarse a media resultante da puntuación global obtida (atendendo previamente a súa espectiva ponderación).

Máis información sobre o proceso de avaliación así como sobre o tipo de exame, as orientacións para a realización do traballo, data de entrega, etc. será facilitada baixo demanda do alumnado que precise, ao non poder superar a materia por avaliación continua.

Para a AVALIACIÓN FINAL (GLOBAL), por tanto, o estudante presentará as mesmas actividades que durante a avaliación continua.

Na web do mestrado poden consultarse as datas do exame oficial: <http://mpe.uvigo.es/index.php?lang=es>

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

CANTÓN MAYO, I. y PINO JUSTE, M.R., **Organización de centros educativos en la sociedad del conocimiento**, Alianza Editorial, 2011

CANTÓN MAYO, I. Y PINO JUSTE, M., **Diseño y desarrollo del curriculum.**, Alianza Editorial, 2014

Bibliografía Complementaria

ANTÚNEZ, S. Y GAIRÍN, J., **La organización escolar. Práctica y fundamentos.**, Editorial Garó, 2009

Recomendacións

DATOS IDENTIFICATIVOS**Sistema Educativo e Educación en Valores**

Materia	Sistema Educativo e Educación en Valores			
Código	V02M066V10104			
Titulación	Máster Universitario en Profesorado en Educación Secundaria Obligatoria, Bacharelato, Formación Profesional e Ensino de Idiomas. Especialidade: Linguas e Literaturas. Linguas e Literaturas Oficiais: Castelán e Galego			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	3.5	OB	1	1c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento				
Coordinador/a	Martínez Román, Rosana			
Profesorado	Martínez Román, Rosana			
Correo-e	rosana.mr@uvigo.gal			
Web				

Descrición xeral	<p>Toda práctica educativa de intervención educativa funda as súas raíces no sistema de ideas, procedementos e valores que os seus fins lle asignan. A posición dun/ha profesional do campo educativo que quere educar sen ter unha teoría clara e definida da educación sería tan irracional como a de aquel que quere guiar alguén sen saber de onde parte, por onde vai e onde se dirixe. Ésta é a razón pola que antes de deseñar o desenvolvemento de calquera intervención pedagóxica, o profesorado debe ter clara unha Teoría da Educación que guíe a determinación do proceso educativo e a selección dos medios para logralo.</p> <p>Para iso, e en primeiro lugar, é necesario precisar que é a Teoría da Educación, que lonxe de referirse exclusivamente a cuestións teóricas acerca da educación e polo tanto afastadas das realidades educativas, incide polo contrario en todos os aspectos propios da práctica educativa. Polo tanto, a Teoría da Educación significa coñecer para facer, saber para logo aplicar mellor as innovacións educativas e, en definitiva, para mellorar a calidade da educación.</p> <p>A continuación é obrigado determinar qué entendemos por educación, xa que ao ser un termo de uso habitual na vida cotiá porque a todas as persoas afecta de algún modo, todo o mundo se atrevería a dar unha definición de educación. Ademais, existen moitos conceptos afíns á educación como formación, ensino, aprendizaxe, instrución, capacitación, que se empregan en moitas ocasións como termos similares e que deben diferenciarse para a súa correcta utilización. Así mesmo, a educación non se pode reducir á que é impartida na escola -Educación Formal-, xa que as persoas se educan máis alá de ela e os influxos que se reciben a partir de outros medios son tanto ou máis potentes que os que proceden da escola e incluso interfiren na súa acción.</p> <p>Polo tanto, faise necesario traballar os conceptos de -Educación Non Formal-, definida como o conxunto de procesos, medios e institucións deseñados en función de explícitos obxectivos de formación, que non están directamente dirixidos á provisión dos graos propios do sistema educativo regrado, e o de -Educación Informal- que se referiría a aqueles procesos educativos que se producen indiferenciados de outros procesos sociais, que non foron institucionalizados nin sistematizados, que se dan no curso ordinario da vida.</p> <p>Un dos factores que influíu na crecente importancia que se lle outorgou tanto á Educación Non Formal como á Educación Informal foi o cambio nos valores defendidos pola sociedade, da defensa da virilidade ou a guerra pasouse á defensa da paz ou a tolerancia, valores nos que ata agora non educaba a escola e que a partir da transversalidade como na LOXSE e da inclusión da Educación en Valores da LOE, si serían incluídos nos seus contidos.</p> <p>Tendo en conta que a saída profesional deste curso de posgrao é a de ser docente en Educación Secundaria é polo que un bloque de contido centrarase exclusivamente no sistema educativo, co fin de introducir ao alumnado no universo da educación, prestando especial atención aos elementos que integran o sistema e ás súas funcións en relación coa acción educativa. En consecuencia considéranse os axentes socioeducativos e as súas responsabilidades pero tamén se presta especial atención a algunhas institucións fundamentais como o Estado ou as Comunidades Autónomas en tanto responsables da normativa educativa.</p>
------------------	---

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Código

B7	Deseñar e desenvolver espazos de aprendizaxe, con especial atención á equidade, a igualdade de dereitos e oportunidades entre homes e mulleres, a formación cidadá e o respecto aos dereitos humanos que faciliten a vida en sociedade, a toma de decisións e a construción dun futuro sustentable.
B13	Coñecer a normativa e organización institucional do sistema educativo e modelos de mellora da calidade con aplicación aos centros de ensino
C10	Relacionar a educación co medio e comprender a función educadora da familia e a comunidade, tanto na adquisición de competencias e aprendizaxe como na educación no respecto dos dereitos e liberdades, na igualdade de dereitos e oportunidades entre homes e mulleres e na igualdade de trato e non discriminación das persoas con discapacidade.
C11	Coñecer a evolución histórica da familia, os seus diferentes tipos e a incidencia do contexto familiar na educación.
D1	Utilizar bibliografía e ferramentas de procura de recursos bibliográficos xenerais e específicos, incluíndo o acceso por Internet.

Resultados previstos na materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
O alumnado comprende os aspectos fundamentais da Lei Orgánica 2/2006 e da LOMLOE, en relación cos niveis educativos vinculados ao Mestrado de Secundaria.	B13 D1
O alumnado coñece e valora o rol dos axentes socioeducativos nos procesos educativos formais propios das ensinanzas de secundaria, bacharelato, formación profesional e ensinanzas de idiomas.	B7 C10 C11
O alumnado sabe como deseñar e desenvolver espazos de aprendizaxe con especial atención á equidade, a educación emocional e en valores, a igualdade de dereitos e oportunidades entre homes e mulleres, a formación cidadá e ou respecto dos dereitos humanos que faciliten a vida en sociedade, a toma de decisións e a construción dun futuro sostible.	B7 B13 C10 D1

Contidos

Tema

1. O Universo educativo: concepto de educación. Os escenarios educativos. Educación formal, non formal e informal.	1.1. Concepto de educación. Trazos xerais e diferenciais. 1.2. Clarificación terminolóxica. 1.3. Dimensións e piares da educación. 1.4. Os escenarios educativos: educación formal, non formal e informal. 1.5. Da escola tradicional ás escolas renovadas.
2. O sistema educativo. Os axentes socioeducativos (educadores, alumnado, familia) e a súa evolución.	2.1. O sistema educativo español. Análise histórica. LOGSE, LOCE, LOE, LOMCE, LOMLOE. 2.2. A estrutura do sistema educativo despois da LOMLOE. Ensinanza obrigatoria e posobrigatoria. Educación Secundaria e Bacharelato. Formación Profesional. Ensiñanzas de Idiomas 2.3. Institucións e axentes no sistema educativo. O rol do Estado e o das Comunidades Autónomas. Os centros educativos. Profesorado e alumnado. As familias. Asociacións escolares.
3. A educación en valores.	3.1. Marco conceptual da educación en valores e actitudes. Cara unha convivencia pacífica. 3.2. Metodoloxía e estratexias didácticas ante valores e actitudes. 3.3. Avaliación de valores e actitudes. 3.4. Actitudes do profesorado ante valores controvertidos. 3.5. A Declaración Universal dos Dereitos Humanos e a Declaración dos Dereitos da Infancia: contexto de actuación para a educación de valores e actitudes.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	8	30	38
Traballo tutelado	6	20	26
Resolución de problemas de forma autónoma	3.5	20	23.5

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Lección maxistral	O profesorado explica os aspectos básicos dos núcleos temáticos da materia.
Traballo tutelado	O alumnado realiza traballos nos que aplica os coñecementos desenvolvidos na sesión maxistral.
Resolución de problemas de forma autónoma	O alumnado realiza un traballo propio seguindo as indicacións do profesorado.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Lección maxistral	Titorías
Resolución de problemas de forma autónoma	Titorías
Traballo tutelado	Titorías

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe		
Lección maxistral	No caso do ALUMNADO ASISTENTE, a lección maxistral avaliarase mediante a súa presenza nas aulas. Será considerado alumnado asistente aquel que asista, polo menos, a 5 das sesións do módulo. A cualificación pola asistencia ás clases se realizará de acordo co número de sesións ás que se asistira.	20	B7 B13	C10 C11	
(*) Traballo tutelado	O alumnado aplica o coñecemento teórico a casos prácticos.	40	B7 B13	C10 C11	D1
Resolución de problemas de forma autónoma	O alumnado realiza un traballo de elaboración propia seguindo as indicacións do profesorado.	40	B7 B13	C10 C11	D1

Outros comentarios sobre a Avaliación

As probas descritas anteriormente conforman a estrutura da AVALIACIÓN CONTINUA, tanto para o alumnado asistente

como para o non asistente.

A AVALIACIÓN GLOBAL constará das mesmas probas que a avaliación continua, pero con distintos prazos de entrega, que poden conseguir na avaliación continua pola asistencia ao total das sesións, deberán realizar un exame de preguntas curtas na data oficial.

As datas oficiais dos exames poden consultarse na web do mestrado.

A cualificación final da materia resultará da integración das distintas notas. Deberán ser superadas todas as partes para poder obter unha cualificación positiva. A superación das mesmas entenderáse acadada cando se teña como cualificación polo menos a metade da nota máxima asignada a cada proba. O/a alumno/a que non realice todas as actividades de avaliación obterá unha cualificación final de SUSPENSO. De non ter superada a materia, as competencias non adquiridas serán avaliadas novamente na convocatoria de xullo.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Camps, V., **El gobierno de las emociones**, Herder, 2011

Cid, X.M., **É posíbel unha educación permeable á cultura Popular**, Raigame, Raigame, 27, pp. 61-65, 2007

Colom, A.J. (coord.), **Teorías e institucións contemporáneas de la educación**, Ariel, 1998

Delors, J., **La educación encierra un tesoro**, Santillana / UNESCO, 1996

Haydon, G., **Enseñar valores. Un nuevo enfoque**, Morata, 2013

Lorenzo Vicente, J.A., **La educación secundaria en España: problemática histórico-educativa y actual.**, Ministerio de Educación, 2011

Pozo Andrés, M^a del M. (ed.), **Teorías e institucións contemporáneas de la educación**, Biblioteca Nueva, 2009

Puig Rovira, J.M^a, Gijón Casares, M., Martín García, X. y Rubio Serrano, L., **Aprendizaje servicio: educar para la ciudadanía**, Octaedro, 2007

Bibliografía Complementaria

Esteve, J.M., **Educación, un compromiso con la memoria. Un libro para educar en libertad**, Octaedro, 2010

López-Ocón, L., **Un esfuerzo para superar el carácter elitista de la educación secundaria: el caso de la Segunda República española (1931-1936).**, Rev. Interdiscip. Cult., Campinas, 2021

Mestre Chust, V., **La necesidad de la educación en Derechos Humanos**, UOC, 2007

Sarramona, J., **Fundamentos de educación**, CEAC, 1989

Soler, M^a.P. (coord.), **De la educación emocional a la educación en valores**, MEC, 2007

UNESCO, **Reimaginar juntos nuestros futuros. Perfiles Educativos**, UNESCO, 2022

Recomendacións

DATOS IDENTIFICATIVOS**Bases para a Ensinanza e a Aprendizaxe das Linguas**

Materia	Bases para a Ensinanza e a Aprendizaxe das Linguas			
Código	V02M066V10233			
Titulación	Máster Universitario en Profesorado en Educación Secundaria Obrigatoria, Bacharelato, Formación Profesional e Ensino de Idiomas. Especialidade: Linguas e Literaturas. Linguas e Literaturas Oficiais: Castelán e Galego			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	3	OB	1	1c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento	Lingua española			
Coordinador/a	Cuevas Alonso, Miguel			
Profesorado	Cuevas Alonso, Miguel			
Correo-e	miguel.cuevas@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral				

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Código

Resultados previstos na materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
---------------------------------	---------------------------------------

Contidos

Tema	
1. A tarefa docente no mundo contemporáneo	1.1 O papel do docente no mundo actual 1.2 Contidos e fines 1.3 Cambio de concepción do concepto de "Lingua" e de "Literatura" e o seu ensino 1.4 A lingua no Currículum
2. O ensino-aprendizaxe de español e galego: os seus retos	2.1 A reflexión sobre as necesidades do noso estudantado 2.2 Retos actuais no ensino das linguas e das literaturas 2.3 Novas necesidades, novas perspectivas 2.4 Ensino de linguas e as súas literaturas dende unha perspectiva eco
3. A ensinanza-aprendizaxe de linguas	3.1 Concepción clásica vs concepción contemporánea 3.2 Aspectos cognitivos. Cognición situada e ensino-aprendizaxe de linguas (e as súas literaturas) 3.3 Educación bilingüe e multilingüe 3.4 Multimodalidad e alfabetización

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	8	24	32

Presentación	3	18	21
Traballo tutelado	2	18	20
Actividades introductorias	2	0	2

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Lección maxistral	Presentación por parte do docente dos temas fundamentais
Presentación	exposición oral por parte do alumnado dos traballos realizados
Traballo tutelado	Elaboración dun traballo dirixido polo docente sobre un caso derivado dos acontecidos teóricos
Actividades introductorias	Explicación por parte do docente do curso, metodoloxías, avaliación, etc.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Actividades introductorias	
Lección maxistral	
Presentación	Cada alumno/a terá axuda personalizada para a defensa dos seus traballos. Para iso, ao rematar cada sesión de aulas, o profesor traballará de xeito individualizado con cada alumno que o solicite.
Traballo tutelado	Ademais da titoría por correo electrónico, o alumnado terá atención personalizada para realizar o seu traballo. Cada alumno/a acordará co docente, nunha presencial, o tema do traballo e recibirá consellos, esquemas e bibliografía e canta orientación precise. Sempre que sexa preciso as titorías poderán realizarse a través do Campus Remoto da Universidade de Vigo.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Lección maxistral	Participación nas clases	15	
Presentación	Presentación do traballo realizado baixo a dirección do docente	30	
Traballo tutelado	Preparación e elaboración dun traballo baixo a dirección do docente.	40	
Actividades introductorias	Realización das actividades e lecturas introductorias de cada tema	15	

Outros comentarios sobre a Avaliación

Para poder ser avaliados pola elaboración e defensa dun traballo, o/a alumno/a deberá asistir alomenos a un 85% das aulas.

Caso de non facelo, na convocatoria de xullo entregará un traballo acordado e dirixido polo docente da materia (30%) e realizará un exame teórico-práctico sobre o temario da materia (70%)

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Bibliografía Complementaria

Candlin, C. N. y Murphy, D. (Eds.), **Language Learning Tasks.**, Englewood Cliffs, N. J.: Prentice Hall,
 Coll, C., **Psicología y Currículo**, Barcelona: Ediciones Paidós.,
 Richards, J. & Rodgers, Th., **Enfoques y métodos en la enseñanza de idiomas**, Cambridge University Press,
 Arrarte G, **Las tecnologías de la información en la enseñanza del español**, Madrid Arco Libros,
 Cassany, D & Luna, M., **Enseñar Lengua**, Barcelona: Graó,
 Ministerio de Educación, **El portfolio europeo de las lenguas**, Madrid: Ministerio de Educación,
 Markee, N. (ed), **The Handbook of Classroom Discourse and Interaction**, Wiley,
 Wayne E. Wright, Sovicheth Boun, and Ofelia García (Eds.), **The Handbook of Bilingual and Multilingual Education**, Wiley,

Recomendacións

DATOS IDENTIFICATIVOS**Didáctica da Lingua e Literatura na Educación Secundaria**

Materia	Didáctica da Lingua e Literatura na Educación Secundaria			
Código	V02M066V10234			
Titulación	Máster Universitario en Profesorado en Educación Secundaria Obrigatoria, Bacharelato, Formación Profesional e Ensino de Idiomas. Especialidade: Linguas e Literaturas. Linguas e Literaturas Oficiais: Castelán e Galego			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	5	OB	1	1c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Filoloxía galega e latina Lingua española			
Coordinador/a	Baez Montero, Inmaculada Concepción			
Profesorado	Baez Montero, Inmaculada Concepción Iglesias Álvarez, Ana María			
Correo-e	cbaez@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Nesta materia proporcionarase aos futuros profesores unha base de coñecemento teórico e práctico ben combinada, de tal xeito que os axuden, por unha banda, a acadar un ensino da lingua e literatura galegas e españolas de xeito motivador e por outra banda que lles axudan a formar bos usuarios de ambas as dúas linguas (galego e castelán) nos seus diferentes modos de uso (oral, escrito, etc.).			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Código

Resultados previstos na materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
---------------------------------	---------------------------------------

Contidos

Tema	
Metodoloxías do ensino e da aprendizaxe: colaborativas, activas, inductivas e tecnolóxicas	1.- A clase 0: as creenzas 3.- A biografía académica 3.- O diario de clase 4.- O PLE 5.- O Portafolio 6.- A clase maxistral: unha escola na nube 7.- Avaliación e rúbricas
A interdisciplinariade	1.1.- Os contidos transversais na clase de lingua e literatura 1.2.- Da competencia lingüística á competencia comunicativa

Temas centrais

- a) A literatura: lectura, comprender
- b) A ortografía: redacción, escritura
- c) A gramática: comprender, expresar
- d) A pronunciación: falar, conversar
- e) As variedades da lingua
- f) A norma e uso da lingua
- g) A documentación e as referencias

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Presentación	4	44	48
Traballo tutelado	8	16	24
Aprendizaxe-servizo	6	18	24
Actividades introdutorias	1	4	5
Cartafol/dossier	6	18	24

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Presentación	Presentación por parte do alumnado do traballo realizado sobre unha cuestión derivada dos contidos da materia
Traballo tutelado	Realización dun traballo dirixido polo docente
Aprendizaxe-servizo	Aprendizaxe baseada en proxectos: 1.- Combina procesos de aprendizaxe e de servizo á comunidade nun só proxecto articulado onde os/as participantes aprenden a traballar nas necesidades reais da contorna coa finalidade de melloralas. 2.- ECO: Explora colabora e ofrece: Potencia a innovación centrada nas persoas. Consiste na adquisición de coñecementos básicos sobre os/os usuarios/as dun produto, situación ou problema; no desenvolvemento de empatía co usuario/a para conseguir unha solución a un problema que posúen; na construción de prototipos coas ideas máis idóneas; e a aprender das reaccións dos/os usuarios/as ao interactuar co prototipo.

Actividades introdutorias Explicación do curso por parte do docente e encargo de lecturas introdutorias

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Presentación	realización dun traballo dirixido polo docente
Traballo tutelado	realización dun traballo dirixido polo docente

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Presentación	Presentación oral dun traballo realizado baixo a dirección do docente	30	
Traballo tutelado	Diseño, estruturación, organización e elaboración dun portafolio Cartafol/dossier documento elaborado polo estudante que recompila a información sobre as experiencias, proxectos, tarefas e traballos realizados durante o proceso de formación así como a autoevaluación da aprendizaxe. As partes do cartafol son: a) biografía académica, PLE b) selección de tres probas de entre os debates, exercicios e resolución de problemas c) Diario de clase e autoevaluación da aprendizaxe	70	

Outros comentarios sobre a Avaliación

Para seren avaliados polo traballo e a súa defensa, os/as alumnos/as deberán asistir a lo menos ao 85% das aulas. Caso contrario, deberán realizar un exame teórico-práctico no mes de xullo.

Deberán facer una presentación do traballo final e presentar o texto escrito e debatir cos compañeiros e a profesora nas sesións de aula.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Bibliografía Complementaria

Cassany, D., **Enseñar lengua**, Barcelona Grao,

MAQUEO, A. M., **Lengua, aprendizaje y enseñanza. El enfoque comunicativo: de la teoría a la práctica.**, México: UNAM-LIMUSA Noriega Editores.,

centro virtual cervantes,

González Gil María Dolores, **CE BIBLIOGRÁFICO DE DIDÁCTICA DE LA LENGUA, DIDÁCTICA DE LA LITERATURA Y LITERATURA INFANTIL Y JUVENIL**, Cervantes,

Bombini, Gustavo, **Reinventar la enseñanza de la lengua y la literatura**, Buenos Aires: Libros del Zorzal,

Alvarado Maite, **Problemas de la enseñanza de lengua y literatura**, Universidad de Quilmes,

RUIZ BIKANDI, U., ABASCAL, M.D., CAMPS, A., LARRIGAN, L.M., MARGALLO, A.M., MATEOS, M., MILIAN, M., R, **Didáctica de la Lengua Castellana y la Literatura.**, Barcelona Graò,

Grupo Greal (Grupo de Investigación sobre la Enseñanza y Aprendizaje de las Lenguas) <http://www.greal.cat>,

Darle a la Lengua (Felipe Zayas) <http://www.fzayas.com/darlealalengua/>,

Recomendacións

Outros comentarios

1.- É responsabilidade do estudantado consultar os materiais dispoñibles na plataforma teledocencia (novidades, documentos, cualificacións) e estar ao tanto dos avisos e das datas de realización das diferentes probas.

2.-Os traballos académicos presentados polo alumnado da materia poderán ser incorporados á base de datos dunha ferramenta de detección de plaxio. De se producir esta circunstancia, poderán activarse as medidas recollidas nas Normas de avaliación, revisión e reclamación das cualificacións dos estudos de grao e mestrado universitario. Alegar descoñecemento do que supón un plaxio non eximirá o estudantado da súa responsabilidade neste aspecto.

3.- O alumnado Erasmus interesado en cursar a materia deberá ter presente que resulta imposible seguir esta materia sen ter un nivel de lingua española igual ou superior ao C1 del MERL.

4.- Na avaliación terase en conta non só a pertinencia e calidade do contido das respostas senón tamén a súa corrección lingüística.

5.- Mais que bibliografía o listado de referencias son fontes de información para elaborar as tarefas.

DATOS IDENTIFICATIVOS**Didáctica de la Lengua y Literatura Castellana en la Educación Secundaria**

Materia	Didáctica de la Lengua y Literatura Castellana en la Educación Secundaria			
Código	V02M066V10235			
Titulación	Máster Universitario en Profesorado en Educación Secundaria Obligatoria, Bachillerato, Formación Profesional y Enseñanzas de Idiomas. Especialidad: Lenguas y Literaturas. Lenguas y Literaturas Oficiales: Castellano y Gallego			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	1	2c
Lingua de impartición	Gallego			
Departamento	Literatura española y teoría de la literatura			
Coordinador/a	Ribao Pereira, Montserrat			
Profesorado	Ribao Pereira, Montserrat			
Correo-e	ribao@uvigo.es			
Web				
Descripción xeral	En esta materia pretendemos aportar las estrategias básicas para el aula, de modo que el futuro docente logre que su alumnado valore la necesidad de estudiar [Lengua y Literatura castellana].			

Resultados de Formación y Aprendizaje

Código	
B1	Conocer los contenidos curriculares de las materias relativas a la especialización docente correspondiente.
B2	Conocer el bloque de conocimientos didácticos que hay alrededor de los procesos de enseñanza y aprendizaje respectivos.
B3	enseñanza y aprendizaje potenciando procesos educativos que faciliten la adquisición de las competencias propias de las respectivas enseñanzas, atendiendo al nivel y formación previa de los estudiantes, así como a la orientación de los mismos, tanto individualmente como en colaboración con otros docentes y profesionales del centro.
B4	Buscar, obtener, procesar y comunicar información (oral, impresa, audiovisual, digital o multimedia), transformarla en conocimiento y aplicarla a los procesos de enseñanza y aprendizaje en las materias propias de la especialización cursada.
B5	Contextualizar el currículo que se vaya a implantar en un centro docente participando en la planificación colectiva del mismo.
B6	Diseñar y desarrollar metodologías didácticas tanto grupales como personalizadas, adaptadas a la diversidad de los estudiantes.
B7	Diseñar y desarrollar espacios de aprendizaje, con especial atención a la equidad, la igualdad de derechos y oportunidades entre hombres y mujeres, la formación ciudadana y el respeto a los derechos humanos que faciliten la vida en sociedad, la toma de decisiones y la construcción de un futuro sostenible.
B8	Adquirir estrategias para estimular el esfuerzo del estudiante y promover su capacidad para aprender por si mismo y con otros y desarrollar habilidades de pensamiento y de decisión que faciliten la autonomía, la confianza e iniciativas personales.
B9	Conocer los procesos de interacción y comunicación en el aula y dominar destrezas y habilidades sociales necesarias para fomentar el aprendizaje y la convivencia en el aula y abordar problemas de disciplina y resolución de conflictos.
B10	Diseñar y realizar actividades formales y no formales que contribuyan a hacer del centro un lugar de participación y cultura en el entorno en el que está situado.
B12	Participar en la evaluación, investigación y la innovación de los procesos de enseñanza y aprendizaje, comunicando sus conclusiones y las razones que las sustentan a la comunidad educativa y otros profesionales de la educación

- B13 Conocer la normativa y organización institucional del sistema educativo y modelos de mejora de la calidad con aplicación a los centros de enseñanza
- B16 Trabajar en equipo con otros profesionales de la educación, enriqueciendo su formación.
- B17 Desarrollar hábitos y actitudes para aprender a aprender a lo largo de su posterior desarrollo profesional.
- C3 Elaborar propuestas basadas en la adquisición de conocimientos, destrezas y aptitudes intelectuales y emocionales.
- C8 Promover acciones de educación emocional, en valores y formación ciudadana
- C13 Conocer y aplicar recursos y estrategias de educación en el respeto y valor de la diversidad lingüística y sus implicaciones educativas.
- C14 Conocer el valor formativo y cultural de las materias correspondientes a la especialización.
- C15 Conocer los contenidos que se cursan nos respectivas enseñanzas.
- C16 Conocer la historia y los desarrollos recientes de las materias y sus perspectivas para poder transmitir una visión dinámica de las mismas.
- C17 Conocer contextos y situaciones en que se usan o aplican los diversos contenidos curriculares
- C18 Conocer los desarrollos teórico-prácticos de la enseñanza y el aprendizaje de las materias correspondientes.
- C19 Transformar los currículos en programas de actividades y de trabajo.
- C20 Adquirir criterios de selección y elaboración de materiales educativos.
- C21 Fomentar un clima que facilite el aprendizaje y ponga en valor las aportaciones de los estudiantes.
- C22 Integrar la formación en comunicación audiovisual y multimedia en el proceso de enseñanza-aprendizaje.
- C24 Conocer y aplicar propuestas docentes innovadoras en el ámbito de la especialización cursada.
- C25 Analizar críticamente el desempeño de la docencia, de las buenas prácticas y de la orientación utilizando indicadores de calidad
- C26 Identificar los problemas relativos a la enseñanza y el aprendizaje de las materias de la especialización y exponer alternativas y soluciones.
- C27 Conocer y aplicar metodologías y técnicas básicas de investigación y evaluación educativas y ser capaz de diseñar y desarrollar proyectos de investigación, innovación y evaluación.
- C28 Adquirir experiencia en la planificación, en la docencia y en la evaluación de las materias correspondientes a la especialización.
- C29 Acreditar un buen dominio de la expresión oral y escritura en la práctica docente.
- C30 Dominar las destrezas y las habilidades sociales necesarias para fomentar un clima que facilite el aprendizaje y la convivencia.
- C31 Participar en las propuestas de mejora nos distintos ámbitos de actuación a partir de la reflexión sobre la práctica
- D1 Utilizar bibliografía y herramientas de búsqueda de recursos bibliográficos generales y específicos, incluyendo el acceso por Internet.
- D2 Gestionar de forma excelente el tiempo de trabajo y organizar los recursos disponibles, estableciendo prioridades, caminos alternativos e identificando errores lógicos en la toma de decisiones.
- D3 Potenciar la capacidad para el trabajo en entornos cooperativos y pluridisciplinarios

Resultados previstos en la materia

Resultados previstos na materia

Resultados de
Formación e
Aprendizaxe

1 El objetivo general es complementar la formación del estudiantado en la dirección del cometido profesional al que se encamina. De este modo, deberá finalizar el curso con una visión realista y actualizada del profesorado de Lengua castellana y literatura en secundaria y adquirir las destrezas que se especifican en el apartado correspondiente para poder emplearlas en un futuro.	B1 B2 B3 B4
2 Entre los objetivos específicos está el de suscitar interés por la profesión y tomar conciencia de la necesidad del reciclaje continuo, lo que requerirá investigar y estar informado constantemente de las novedades que puedan surgir al respecto.	B5 B6 B7 B8 B9 B10 B12 B13 B16 B17 C3 C8 C13 C14 C15 C16 C17 C18 C19 C20 C21 C22 C24 C25 C26 C27 C28 C29 C30 C31 D1 D2 D3

Contenidos

Tema	
1. La formación del/de la docente de lengua castellana y literatura.	1.1 Herramientas para la formación en innovación docente. 1.2. Herramientas para la innovación en la docencia. 2.1. Herramientas tradicionales: libros/prensa/bibliotecas escolares.
2. Recursos bibliográficos, audiovisuales e informáticos para la enseñanza y aprendizaje de la lengua y la literatura castellanas en la ESO y el Bachillerato.	2.2. Herramientas TIC para creación y edición de textos orales y escritos y narrativas digitales.
3. Actividades didácticas y evaluación de aprendizajes en lengua y literatura castellanas.	3.1. Formación del profesorado y práctica docente. 3.2. Diseño de actividades .

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Presentación	4	0	4
Lección magistral	15	0	15
Trabajo tutelado	0	120	120
Presentación	5	0	5
Trabajo	5	0	5
Observacion sistemática	1	0	1

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxías

	Descrición
Presentación	Exposición sintética de los contenidos de la materia.

Lección magistral	Presentación de propuestas didácticas elaboradas a partir de las herramientas didácticas propuestas para el trabajo en el aula.
Trabajo tutelado	Elaboración de diferentes propuestas didácticas a partir de los instrumentos y herramientas analizados en el aula.

Atención personalizada

Metodologías	Descripción
Trabajo tutelado	El alumnado tendrá, tanto en el aula como por correo electrónico o en las tutorías presenciales, atención personalizada para realizar estos trabajos. Dicha atención se llevará a cabo EXCLUSIVAMENTE en horario lectivo, de lunes a viernes.

Evaluación

	Descripción	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaje	
Trabajo tutelado	Elaboración de un trabajo individual o en grupo a partir de las directrices de trabajo acordadas en el aula.	40	C3 C24	D1 D3
Presentación	Exposición por parte del alumnado ante el/la docente y/o un grupo de estudiantes de un tema sobre contenidos de la materia o de los resultados de un trabajo, ejercicio, proyecto... Se puede llevar a cabo de manera individual o en grupo.	40	C3 C24	D1 D3
Observación sistemática	Asistencia a todas las sesiones de clase. Las calificaciones derivadas serán públicas, como las correspondientes al resto de las pruebas.	20	C3 C24	D1 D3

Outros comentarios sobre a Avaliación

Evaluación continuada (primera oportunidad):

- Trabajo tutelado: Elaboración de un trabajo individual o en grupo a partir de las directrices de trabajo acordadas en el aula. 40% de la calificación. Resultados C3, C23, D1, D2, C23.
- Presentación: Exposición por parte del alumnado ante el/la docente y/o un grupo de estudiantes de un tema sobre contenidos de la materia o de los resultados de un trabajo, ejercicio, proyecto... Se puede llevar a cabo de manera individual o en grupo. 40% de la calificación. Resultados C3, C23, D1, D2, C23.
- Asistencia a clase: asistencia a todas las sesiones de clase. 20% de la calificación. Los registros de presencia serán públicos. Resultados C3, C23, D1, D2, C23.

Evaluación única (primera oportunidad):

- Trabajo tutelado: Elaboración de un trabajo individual a partir de las directrices de trabajo acordadas con la docente. 40% de la calificación. Resultados C3, C23, D1, D3.
- Presentación: Exposición por parte del alumnado ante el/la docente de un tema sobre contenidos de la materia o de los resultados de un trabajo, ejercicio, proyecto... Se llevará a cabo de manera individual. 40% de la calificación. Resultados C3, C23, D1, D2.
- Debate con la docente sobre los aspectos más relevantes del trabajo y la exposición. 20% de la calificación. Resultados C3, C23, D1, D23.

Evaluación única (obligada en la segunda oportunidad)

- Elaboración de un trabajo individual a partir de las directrices de la profesora. 100% de la calificación

Fuentes de información

Bibliografía Básica

Bibliografía Complementaria

Recomendaciones

DATOS IDENTIFICATIVOS**Didáctica da Lingua e Literatura Galega na Educación Secundaria**

Materia	Didáctica da Lingua e Literatura Galega na Educación Secundaria			
Código	V02M066V10236			
Titulación	Máster Universitario en Profesorado en Educación Secundaria Obrigatoria, Bacharelato, Formación Profesional e Ensino de Idiomas. Especialidade: Linguas e Literaturas. Linguas e Literaturas Oficiais: Castelán e Galego			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	1	2c
Lingua de impartición				
Departamento	Filoloxía galega e latina			
Coordinador/a	Costas González, Xosé Henrique			
Profesorado	Costas González, Xosé Henrique Fernández Álvarez, Manuel Santiago			
Correo-e	xcostas@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Análise das estratexias necesarias para a docencia eficiente da lingua galega nunha situación de minorización e métodos de transmisión do ensino da literatura galega.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Código	
B4	Buscar, obter, procesar e comunicar información (oral, impresa, audiovisual, dixital ou multimedia), transformala en coñecemento e aplicala aos procesos de ensino e aprendizaxe nas materias propias da especialización cursada.
B5	Contextualizar o currículo que se vaia a implantar nun centro docente participando na planificación colectiva do mesmo.
B6	Deseñar e desenvolver metodoloxías didácticas tanto grupais como personalizadas, adaptadas á diversidade dos estudantes.
B7	Deseñar e desenvolver espazos de aprendizaxe, con especial atención á equidade, a igualdade de dereitos e oportunidades entre homes e mulleres, a formación cidadá e o respecto aos dereitos humanos que faciliten a vida en sociedade, a toma de decisións e a construción dun futuro sustentable.
B12	Participar na avaliación, investigación e a innovación dos procesos de ensino e aprendizaxe, comunicando as súas conclusións e as razóns que as sustentan á comunidade educativa e outros profesionais da educación
B16	Traballar en equipo con outros profesionais da educación, enriquecendo a súa formación.
C1	Coñecer as características dos estudantes, os seus contextos sociais e motivacións.
C3	Elaborar propostas baseadas na adquisición de coñecementos, destrezas e aptitudes intelectuais e emocionais.
C15	Coñecer os contidos que se cursan nos respectivos ensinos.
C20	Adquirir criterios de selección e elaboración de materiais educativos.
C21	Fomentar un clima que facilite a aprendizaxe e poña en valor as achegas dos estudantes.
C22	Integrar a formación en comunicación audiovisual e multimedia no proceso de ensino-aprendizaxe.
C24	Coñecer e aplicar propostas docentes innovadoras no ámbito da especialización cursada.
C28	Adquirir experiencia na planificación, na docencia e na avaliación das materias correspondentes á especialización.
C29	Acreditar un bo dominio da expresión oral e escrita na práctica docente.
D1	Utilizar bibliografía e ferramentas de procura de recursos bibliográficos xerais e específicos, incluíndo o acceso por Internet.
D2	Xestionar de forma óptima o tempo de traballo e organizar os recursos dispoñibles, establecendo prioridades, camiños alternativos e identificando erros lóxicos na toma de decisións.

Resultados previstos na materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
1. Contrastar co alumnado a experiencia como profesores de secundaria e bacharelato	B4 B5 B6 B7 B16 C1 C3 C15 C20 C21 C22 C24 C28 C29 D1 D2 D3
2. Estudar o enfoque do ensino da Lingua Galega e Literatura en secundaria e bacharelato	B4 B5 B6 B7 B12 B16 C1 C3 C15 C20 C21 C22 C24 C28 C29 D1 D2 D3
3. Analizar as perspectivas e metodoloxía da Lingua Galega e da Literatura en secundaria e bacharelato.	B4 B5 B6 B7 B12 B16 C1 C3 C15 C20 C21 C22 C24 C28 C29 D1 D2 D3

4. Collel seguridade no trato co alumnado de secundaria e bacharelato en Lingua Galega e Literatura	B4 B5 B6 B7 B12 B16 C1 C3 C15 C20 C21 C22 C24 C28 C29 D1 D2 D3
5. Analizar as posibilidades das TIC no ensino da Lingua Galega e Literatura en secundaria e bacharelato	B4 B5 B6 B7 B12 B16 C1 C3 C15 C20 C21 C22 C24 C28 C29 D1 D2 D3
6. Collel práctica e seguridade na avaliación e corrección en Lingua Galega e Literatura en secundaria e bacharelato	B4 B5 B6 B7 B12 B16 C1 C3 C15 C20 C21 C22 C24 C28 C29 D1 D2 D3

Contidos

Tema

CONTIDOS:

Mª Camiño Noia Campos: o ensino da literatura galega.

1.- Que entendemos por Literatura?

1.1.- A literatura como manifestación artística.

1.2.- A literatura como forma de coñecemento.

1.3.- A literatura como imitación da realidade.

1.4.- Fantasía e ficción literarias.

1.5.- A literatura como meta de autoexpresión.

2.- Literatura galega contemporánea e literatura de expresión oral.

3.- Como aprender a ensinar literatura.

CONTIDOS:

- Xosé Henrique Costas González: lingua galega, sociolingüística e estratexias de aprendizaxe nun contexto de conflito lingüístico.

- 1.- Reflexións previas sobre o rol do profesor, o protagonismo do alumno e o clima da aula.
- 2.- A interdisciplinariedade e os contidos transversais dende a clase de Lingua Galega.
- 3.- Sociolingüística: o conflito e o combate dos prexuízos lingüísticos na aula e nos centros.
- 4.- Das actitudes ás condutas e usos lingüísticos.
- 5.- As interferencias recíprocas.
- 5.1.- Onomástica e toponimia.
- 5.2.- Fonética e fonoloxía. Ortografía.
- 5.3.- Morfoloxía e sinataxe.
- 5.4.- Léxico e fraseoloxía.
- 6.- Recursos informáticos para o ensino do galego.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	30	0	30
Traballo tutelado	0	20	20
Seminario	10	0	10
Debate	4	0	4
Resolución de problemas	10	0	10
Estudo de casos	16	0	16
Saídas de estudo	0	5	5
Actividades introdutorias	6	0	6
Autoavaliación	4	0	4
Práctica de laboratorio	12	10	22
Traballo	0	10	10
Estudo de casos	0	11	11
Exame de preguntas de desenvolvemento	2	0	2

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Lección maxistral	Exposición por parte do docente dos conceptos teóricos relativos ao temario, bibliografía e webgrafía comentada e recomendada.
Traballo tutelado	Traballos individuais ou colectivos realizados polo alumnado sobre un tema ou subtema concreto do temario.
Seminario	Traballos individuais ou colectivos realizados polo alumnado sobre un tema ou subtema concreto do temario.
Debate	Fomento da intervención oral crítica do alumnado sobre un tema proposto.
Resolución de problemas	Resolución e comentario de exercicios propostos ao alumnado e que este debe realizar dentro ou fóra da aula.
Estudo de casos	Análise de situacións reais de tipo sociolingüístico acontecidos recentemente na sociedade galega.
Saídas de estudo	Visita a un centro de investigación sobre Lingua Galega e outro sobre Literatura Galega.
Actividades introdutorias	Contextualizacións necesarias previas á explicación dun tema, que servirán de refresco conceptual para boa parte do alumnado e sen as cales a comprensión non sería completa.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Traballo tutelado	A atención á realización de traballos tutelados será nas horas de titorías.
Resolución de problemas	A atención realizarase nas horas de titorías personalizadas
Saídas de estudo	Non se realizarán
Probas	Descrición
Traballo	De forma voluntaria o alumnado poderá realizar unha unidade didáctica, que será avaliada dentro da nota final. Como se dun traballo máis se tratase, a atención personalizada terá lugar nos horarios de titorías.

Aviación

Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe
------------	---------------	---------------------------------------

Lección maxistralExposición teórica acompañada de exercicios, debates, semanarios etc.	100	B5 B16	C1 C3 C20 C22 C29	D1 D2 D3
--	-----	-----------	-------------------------------	----------------

Outros comentarios sobre a Avaliación

A avaliación será continua a través do seguimento do alumno, para o que é imprescindible a asistencia ás sesións presenciais e a colaboración nas actividades propostas. A nota será numérica: de 0 a 10.

En caso de non asistir ás sesións e non realizar as tarefas con aproveitamento, o alumno deberá realizar un exame final que terá por temario:

1. Os obxectivos de Lingua e literatura galega na ESO
2. Os obxectivos de Lingua e literatura galega no bacharelato
3. Como aprender a ensinar literatura.
4. Panorama da literatura galega de 1980 á actualidade.
5. Interferencias do castelán no galego e métodos para evitalas.
6. Os prexuízos sobre a lingua galega no ensino.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Bibliografía Complementaria

Recomendacións

Outros comentarios

Avaliación será continua a través do seguimento do alumno, para o que é imprescindible a asistencia ás sesións presenciais e a colaboración nas actividades propostas. Así como a entrega puntual dos traballos e probas de avaliación.

A asistencia ás clases será obrigatoria.

A nota será numérica: de 0 a 10

DATOS IDENTIFICATIVOS**Investigación e Innovación na Área das Linguas**

Materia	Investigación e Innovación na Área das Linguas			
Código	V02M066V10237			
Titulación	Máster Universitario en Profesorado en Educación Secundaria Obrigatoria, Bacharelato, Formación Profesional e Ensino de Idiomas. Especialidade: Linguas e Literaturas. Linguas e Literaturas Oficiais: Castelán e Galego			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	1	1c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento	Lingua española			
Coordinador/a	Pérez Rodríguez, María Rosa			
Profesorado	Pérez Rodríguez, María Rosa			
Correo-e	rosa@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Introdución á investigación na área das linguas, enfocada especialmente á mellora e innovación docente das linguas (e literaturas) no ensino secundario.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Código	
B12	Participar na avaliación, investigación e a innovación dos procesos de ensino e aprendizaxe, comunicando as súas conclusións e as razóns que as sustentan á comunidade educativa e outros profesionais da educación
B17	Desenvolver hábitos e actitudes para aprender a aprender ao longo do seu posterior desenvolvemento profesional.
C22	Integrar a formación en comunicación audiovisual e multimedia no proceso de ensino-aprendizaxe.
C23	Coñecer estratexias e procedementos de avaliación e entender a avaliación como un procedemento de regulación da aprendizaxe e estímulo ao esforzo.
C24	Coñecer e aplicar propostas docentes innovadoras no ámbito da especialización cursada.
C26	Identificar os problemas relativos ao ensino e a aprendizaxe das materias da especialización e expor alternativas e solucións.
C27	Coñecer e aplicar metodoloxías e técnicas básicas de investigación e avaliación educativas e ser capaz de deseñar e desenvolver proxectos de investigación, innovación e avaliación.
C31	Participar nas propostas de mellora nos distintos ámbitos de actuación a partir da reflexión sobre a práctica.
D1	Utilizar bibliografía e ferramentas de procura de recursos bibliográficos xenerais e específicos, incluíndo o acceso por Internet.

Resultados previstos na materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Participar na avaliación, investigación e a innovación dos procesos de ensino e aprendizaxe, comunicando as súas conclusións e as razóns que as sustentan á comunidade educativa e outros profesionais da educación	B12 B17 C23
Integrar a formación en comunicación audiovisual e multimedia no proceso de ensino-aprendizaxe.	C22
Coñecer estratexias e procedementos de avaliación e entender a avaliación como un procedemento de regulación da aprendizaxe e estímulo ao esforzo.	C23
Coñecer e aplicar propostas docentes innovadoras no ámbito da especialización cursada.	C24
Identificar os problemas relativos ao ensino e a aprendizaxe das materias da especialización e expor alternativas e solucións.	C26

Coñecer e aplicar metodoloxías e técnicas básicas de investigación e avaliación educativas e ser capaz de C27
deseñar e desenvolver proxectos de investigación, innovación e avaliación.

Participar nas propostas de mellora nos distintos ámbitos de actuación a partir da reflexión sobre a C31
práctica.

Utilizar bibliografía e ferramentas de procura de recursos bibliográficos xenerais e específicos, incluíndo o D1
acceso por Internet.

Contidos

Tema

1. A innovación docente na área das linguas	Contidos e métodos.
2. A avaliación no proceso de ensino-aprendizaxe	Tipos de avaliación. Que e como avaliar. Avaliar para ensinar, avaliar para cualificar.
3. A investigación en educación	Investigación en linguas: temas, métodos. Investigación como recurso de innovación educativa. Os estudos de caso.
4. Como escribir un traballo de investigación	Selección de tema, busca e organización de datos, normas de presentación do texto.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Actividades introdutorias	2	6	8
Resolución de problemas	12	36	48
Presentación	2	20	22
Seminario	2	10	12
Lección maxistral	12	48	60

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Actividades introdutorias	Detección dos coñecementos previos do alumnado e dos seus intereses e motivacións. Presentación dos obxectivos e contidos da materia. Aclarar os criterios de avaliación.
Resolución de problemas	Formulación e resolución de problemas en pequenos grupos ou ben de forma individual.
Presentación	Exposición por parte do alumnado ante a docente e os demais estudantes dos resultados dun traballo individual dirixido pola docente.
Seminario	Entrevistas que o alumnado mantén co profesorado da materia para asesoramento/desenvolvemento de actividades da materia e do proceso de aprendizaxe.
Lección maxistral	Exposición por parte da profesora dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudantado.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Resolución de problemas	A docente, tanto presencialmente (nas sesións prácticas e nas horas de titorías) como non presencialmente (por correo electrónico), atenderá ao alumnado e guiará na resolución das actividades e exercicios que se propoñan.
Presentación	A docente, tanto presencialmente (nas sesións prácticas e nas horas de titorías) como non presencialmente (por correo electrónico), atenderá ao alumnado e guiará na preparación das presentacións ou exposicións orais.
Seminario	A docente atenderá ao alumnado nas sesións de titoría en grupo co fin de guialo na resolución das dúbidas que poidan xurdir ao longo do curso así como na preparación dos traballos e exposicións que corresponda facer.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Resolución de problemas	Observación sistemática: Técnicas destinadas a compilar datos sobre a asistencia e participación do alumnado nas sesións de clase e na resolución de problemas, exercicios e tarefas de clase.	40	B17 C23 C24 C26 C31
Presentación	O alumnado fará unha presentación oral, ante o grupo, dun proxecto de investigación cuxo tema será acordado coa docente previamente.	60	B12 C22 D1 C27

Outros comentarios sobre a Avaliación

PRIMEIRA EDICIÓN DE ACTAS

Avaliación continua

Non se esixe asistencia a clase para acollerse ao sistema de avaliación continua; con todo, a materia é presencial e o 40% da avaliación depende directamente da asistencia; é responsabilidade do alumnado, asista ou non a clase, manterse ao tanto da materia (e das novidades ou axustes que se poidan producir ao longo do curso) a través do contacto coa docente e da plataforma Moovi.

A avaliación estrutúrase en dúas partes:

1. Observación sistemática (40%) 2. Presentación oral (60%)

Dado que o alumnado está constituído por docentes en formación, poderase discutir e modificar o sistema de avaliación da materia (modificación das porcentaxes atribuídas a cada parte, adición de criterios...) se o grupo o considera procedente.

Avaliación única

O alumnado que opte pola avaliación única deberá superar as dúas partes da avaliación; a observación sistemática substituirase por un breve traballo escrito que se acordará coa docente, no que se baseará tamén a presentación oral. O alumnado que opte por este sistema deberá comunicalo por escrito (correo electrónico) á docente na primeira semana do curso. De non comunicar nada, enténdese que se opta por avaliación continua.

SEGUNDA EDICIÓN DE ACTAS

Quen non alcancen o aprobado na primeira oportunidade poderán presentarse en xuño ou xullo, na data oficial correspondente, segundo os parámetros da avaliación única.

OBSERVACIÓNS

Na avaliación terase en conta non só a pertinencia e calidade do contido das probas senón tamén a súa corrección e adecuación lingüística.

No caso de que se detecte copia ou plaxio nalgunha proba, esta puntuarase con 0.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Arancibia Martínez, Castillo Armijo & Saldaña Fernández, **Innovación educativa: perspectivas y desafíos**, Universidad de Valparaíso, 2018

GRUPO L.A.C.E. HUM, **Introducción al estudio de caso en educación**, Universidad de Cádiz, 1999

Porto Castro & Mosteiro García, **Investigación e innovación en la Educación actual**, Revista virtual Redipe, 2016

Hernández Ortega, Pennesi Fruscio, Sobrino López & Vázquez Gutiérrez, **Tendencias emergentes en Educación con TIC**, Espiral, 2012

Bibliografía Complementaria

Recomendacións

Outros comentarios

Non hai recomendacións.

DATOS IDENTIFICATIVOS**Prácticas Externas**

Materia	Prácticas Externas			
Código	V02M066V10301			
Titulación	Máster Universitario en Profesorado en Educación Secundaria Obligatoria, Bacharelato, Formación Profesional e Ensino de Idiomas. Especialidade: Linguas e Literaturas. Linguas e Literaturas Oficiais: Castelán e Galego			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	12	OB	1	2c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento	Ecología e bioloxía animal			
Coordinador/a	Garrido González, Josefa			
Profesorado	Garrido González, Josefa			
Correo-e	jgarrido@uvigo.es			
Web	http://mpe.uvigo.es/gl/			
Descrición xeral	As prácticas externas están orientadas a completar e reforzar as competencias asociadas ao título. Realizaranse nunha contorna laboral e profesional real relacionado con algún dos ámbitos da Educación.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Código	
B3	Planificar, desenvolver e avaliar o proceso de ensino e aprendizaxe potenciando procesos educativos que faciliten a adquisición das competencias propias dos respectivos ensinos, atendendo ao nivel e formación previa dos estudantes, así como á orientación dos mesmos, tanto individualmente como en colaboración con outros docentes e profesionais do centro.
B5	Contextualizar o currículo que se vaia a implantar nun centro docente participando na planificación colectiva do mesmo.
B6	Diseñar e desenvolver metodoloxías didácticas tanto grupais como personalizadas, adaptadas á diversidade dos estudantes.
B10	Diseñar e realizar actividades formais e non formais que contribúan a facer do centro un lugar de participación e cultura na contorna no que está situado.
B12	Participar na avaliación, investigación e a innovación dos procesos de ensino e aprendizaxe, comunicando as súas conclusións e as razóns que as sustentan á comunidade educativa e outros profesionais da educación
B16	Traballar en equipo con outros profesionais da educación, enriquecendo a súa formación.
C28	Adquirir experiencia na planificación, na docencia e na avaliación das materias correspondentes á especialización.
C29	Acreditar un bo dominio da expresión oral e escrita na práctica docente.
C30	Dominar as destrezas e as habilidades sociais necesarias para fomentar un clima que facilite a aprendizaxe e a convivencia.
C31	Participar nas propostas de mellora nos distintos ámbitos de actuación a partir da reflexión sobre a práctica.
D1	Utilizar bibliografía e ferramentas de procura de recursos bibliográficos xerais e específicos, incluíndo o acceso por Internet.
D2	Xestionar de forma óptima o tempo de traballo e organizar os recursos dispoñibles, establecendo prioridades, camiños alternativos e identificando erros lóxicos na toma de decisións.
D3	Potenciar a capacidade para o traballo en contornas cooperativas e pluridisciplinarias

Resultados previstos na materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
---------------------------------	---------------------------------------

Deseñar, planificar e avaliar procesos de ensino e aprendizaxe, tanto individualmente como en colaboración con outros docentes e profesionais do centro onde se realizan as prácticas escolares

B3
B5
B6
B10
B12
B16
C28
C29
C30
C31
D1
D2
D3

Asumir que a competencia profesional do docente ten que evolucionar e adaptarse aos cambios científicos, pedagóxicos e sociais ao longo da vida

B12
B16
C31
D3

Contidos

Tema

Deseño de materias da especialidade

Elaboración de materiais e actividades

Aplicación de técnicas e estratexias de aprendizaxe en distintas etapas e cursos.

Analise da práctica educativa

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Prácticum, Practicas externas e clínicas	150	0	150
Informe de prácticas, prácticum e prácticas externas (Repetida non usar)	0	150	150

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Prácticum, Practicas externas e clínicas	Realización de prácticas coma docente nun centro de ensinanza secundaria. A titorización será levada a cabo por un docente do centro e un docente da universidade.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Prácticum, Practicas externas e clínicas	O alumnado terá dous titores ou titoras que o apoiarán nesta materia. Un titor/a no centro de prácticas e un titor/a na universidade que será o seu titor/a de PAT

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Prácticum, Practicas externas e clínicas	Realización de prácticas coma docente nun centro de ensinanza secundaria (150 horas). RESULTADOS DE APRENDIZAXE -O alumnado será quen de planificar e avaliar as materias correspondentes á especialización. -O alumnado será quen de dominar destrezas e habilidades sociais, así como demostrar un bo dominio da expresión oral e escrita, necesarios para fomentar un bo clima de aprendizaxe. -O alumnado será quen reflexionar sobre a súa práctica docente así como propoñer accións de mellora	50	

Informe de prácticas, prácticum e prácticas externas (Repetida non usar)	Elaboración dunha memoria de prácticas na que se explique o paso polo centro de prácticas.	50	B3 B5 B6 B10 B12 B16	C28 C30 C31	D1 D2 D3
	RESULTADOS DE APRENDIZAXE				
	-O alumnado será quen de planificar e avaliar as materias correspondentes á especialización.				
	-O alumnado será quen de dominar destrezas e habilidades sociais, así como demostrar un bo dominio da expresión oral e escrita, necesarios para fomentar un bo clima de aprendizaxe.				
	-O alumnado será quen reflexionar sobre a súa práctica docente así como propoñer accións de mellora				

Outros comentarios sobre a Avaliación

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Bibliografía Complementaria

Feliz, T. y Ricoy, M.C., **La formación inicial de los profesores de secundaria.**, Sanz y Torres., 2008

González, M. T., Escudero, J. M., Nieto, J. M. y Portela, A., **Innovaciones en el gobierno y la gestión de los centros escolares.**, Síntesis, 2011

Marco, B., **Competencias Básicas: Hacia un nuevo paradigma educativo**, Narcea, 2008

Perrenoud, Ph, **Desarrollar la práctica reflexiva en el oficio de enseñar**, Grao, 2007

Perrenoud, Ph, **Diez nuevas competencias para enseñar**, Graó, 2004

Sierra, B. y Pérez Ferra, M, **La comprensión de la relación de la teoría-práctica: una clave epistemológica de la didáctica. Revista de Educación**, 2007

Latorre, A., **La investigación-acción. Conocery cambiar la práctica educativa**, Grao, 2007

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Traballo Fin de Máster/V02M066V06401

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Aprendizaxe e Ensinanza dos Módulos das Familias Profesionais do Sector Servizos/V02M066V06226

Desenvolvemento Psicolóxico da Aprendizaxe no Ensino Secundario/V02M066V06102

Deseño Curricular e Organización de Centros Educativos/V02M066V06103

Innovación Docente e Iniciación á Investigación na Formación Profesional/V02M066V06227

A Formación Profesional/V02M066V06225

Orientación e Función Titorial/V02M066V06101

Sistema Educativo e Educación en Valores/V02M066V06104

DATOS IDENTIFICATIVOS**Traballo Fin de Máster**

Materia	Traballo Fin de Máster			
Código	V02M066V10401			
Titulación	Máster Universitario en Profesorado en Educación Secundaria Obrigatoria, Bacharelato, Formación Profesional e Ensino de Idiomas. Especialidade: Linguas e Literaturas. Linguas e Literaturas Oficiais: Castelán e Galego			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	1	2c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento	Didáctica, organización escolar e métodos de investigación Ecoloxía e bioloxía animal Economía aplicada Historia, arte e xeografía Matemáticas			
Coordinador/a	Garrido González, Josefa			
Profesorado	Garrido González, Josefa			
Correo-e	jgarrido@uvigo.es			
Web	http://mpe.uvigo.es			
Descrición xeral	Materia orientada á realización dun traballo de investigación, experimentación ou desenvolvemento orixinal nalgunha das liñas do módulo específico do máster, e estará relacionado con algúns dos múltiples ámbitos do mundo profesional propios do ámbito do ensino secundario.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Código

Resultados previstos na materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
---------------------------------	---------------------------------------

Contidos

Tema

Elaboración de un traballo de investigación no ámbito da educación secundaria

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Presentación	1	0	1
Traballo tutelado	10	139	149

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

Descrición

Presentación	Se realizará por cada alumno o alumna delante de un tribunal unipersonal donde ejercerá la presidencia la persona tutora. Su exposición será apoyada con los medios informáticos, audiovisuales, multimedia, etc. oportunos, con una duración entre 8 y 10 minutos y posteriormente el tribunal formulará al alumno las cuestiones que considere oportunas durante 5 minutos.
Trabajo tutelado	Realización dun traballo de investigación, experimentación ou desenrolo orixinal nalgunha das liñas desenvolvidas no módulo específico do Mestrado, relacionado con algúns dos múltiples ámbitos do mundo profesional propios do ámbito do ensino secundario. Encamiñárase ao desenvolvemento dunha actividade que contribúa a acadar un conxunto de competencias de carácter académico, profesionalizante e investigador que enriqueza globalmente a súa formación inicial. Será guiado por unha persoa docente da universidade. Este traballo estará encadrado na etapa da educación secundaria obrigatoria ou postobrigatoria. O traballo de fin de mestrado poderá estar ligado ás actividades de aula, unidades didácticas ou proxectos realizados polo alumnado na fase de prácticas, incluíndo sempre os aspectos de investigación educativa pertinentes a xuízo da persoa titora da universidade.

Atención personalizada

Metodoloxías Descrición

Traballo tutelado	Traballo de investigación no ámbito da educación secundaria tutelado por un docente da titulación.
-------------------	--

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Presentación	<p>Será realizada por cada alumno ou alumna diante dun tribunal. A súa exposición será apoiada cos medios informáticos, audiovisuais, multimedia/et. oportunos, cunha duración entre 8 e 10 minutos e posteriormente o tribunal formulará ao alumno as cuestións que considere oportunas.</p> <p>RESULTADOS DE APRENDIZAXE: -O alumnado será quen de planificar e avaliar as materias correspondentes á especialización. -O alumnado será quen de dominar destrezas e habilidades sociais, así como demostrar un bo dominio da expresión oral e escrita, necesarios para fomentar un bo clima de aprendizaxe. -O alumnado será quen reflexionar sobre a súa práctica docente así como propoñer accións de mellora</p>	30	
Traballo tutelado	<p>Realización dun traballo de investigación, experimentación ou desenrolo orixinal nalgunha das liñas desenvolvidas no módulo específico do Mestrado, relacionado con algúns dos múltiples ámbitos do mundo profesional propios do ámbito do ensino secundario. Encamiñárase ao desenvolvemento dunha actividade que contribúa a acadar un conxunto de competencias de carácter académico, profesionalizante e investigador que enriqueza globalmente a súa formación inicial. Será guiado por unha persoa docente da universidade. Este traballo estará encadrado na etapa da educación secundaria obrigatoria ou postobrigatoria. O traballo de fin de mestrado poderá estar ligado ás actividades de aula, unidades didácticas ou proxectos realizados polo alumnado na fase de prácticas, incluíndo sempre os aspectos de investigación educativa pertinentes a xuízo da persoa titora da universidade.</p> <p>RESULTADOS DE APRENDIZAXE: -O alumnado será quen de planificar e avaliar as materias correspondentes á especialización. -O alumnado será quen de dominar destrezas e habilidades sociais, así como demostrar un bo dominio da expresión oral e escrita, necesarios para fomentar un bo clima de aprendizaxe. -O alumnado será quen reflexionar sobre a súa práctica docente así como propoñer accións de mellora</p>	70	

Outros comentarios sobre a Avaliación

CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN:

Comisión para xulgar o Traballo Fin de Mestrado : elaboración, presentación e defensa do TFM: 100% da nota

- Calidade do documento escrito
- Pertinencia do contido exposto.
- Calidade da presentación oral.
- Capacidade para a súa defensa.
- Grao de resolución manifestado.
- Adecuacións do recursos e medios empregados na presentación, incluído o uso das TIC.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Bibliografía Complementaria

APA, **Manual de Publicaciones de la American Psychological Association**, 3ª, Manual Moderno., 2010

Feliz, T., Ricoy, M. C. et al., **The software for the content analysis: wrong, technical and artistic uses. Beyond Text: Video and other Medium Use in Qualitative Research (pp. 103-120)**, 2012

Hernández, R., Fernández, C. & Baptista, P., **Metodología de la investigación**, McGraw-Hill., 2006

Flick, U., **Introducción a la investigación cualitativa**, Morata., 2004

Mcmillanm, J. y Shumacher, S., **Investigación educativa una introducción conceptual.**, Pearson., 2005

Ricoy, M.C., **Consideraciones sobre la construcción de los instrumentos de recogida de información en la investigación educativa.**, Guadalbullón, 2009

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Desenvolvemento Psicolóxico da Aprendizaxe no Ensino Secundario/P02M066V06102

Diagnóstico e Evolución da Competencia Curricular/P02M066V06106

Deseño Curricular e Organización de Centros Educativos/P02M066V06103

Prácticas Externas/P02M066V06301

Sistema Educativo e Educación en Valores/P02M066V06104

Outros comentarios

É necesario superar tódalas materias da titulación para poder presentarse ao TFM.